

Alvorlig allergisk reaksjon (anafylaksi) er en potensielt livstruende overfølsomhetsreaksjon som krever akutt behandling.

Allergireaksjon

Allergisk (anafylaktisk) sjokk er den kraftigste formen for allergisk reaksjon. De vanligste årsakene til anafylaksi er legemidler, matvarer som for eksempel nøtter, skalldyr, egg og melk eller insektstikk (bi- og vepsestikk).

- Barn med alvorlig allergi skal alltid ha to adrenalinpenner tilgjengelig, også ved turer og utflukter. Adrenalinpennene oppbevares på et fast sted og merkes med navn, avdeling/base og eventuelt bilde av barnet.
- Det er utarbeidet en individuell tilretteleggingsplan for alle barn med alvorlig allergi.
- **Ved mistanke om allergisk sjokk, kontakt lege/ambulanses øyeblikkelig. Ring 113.**

Symptomer på allergisk sjokk

En alvorlig allergisk reaksjon utvikler seg raskt og kan komme få minutter etter at barnet har blitt utsatt for matvaren eller annet barnet er allergisk mot. Som oftest kommer reaksjonen innen 30 minutter. Det kan være lette allergisymptomer til å begynne med, som kløe i hodebunn, øreganger, håndflater og fotsåler. Det kan også være symptomer kun i området der det har vært kontakt, f.eks. rundt munn og svelg ved matallergi, eller ved stikkstedet dersom barnet er blitt stukket av f.eks. en veps.

Anafylaksi gir raskt symptomer fra flere organsystemer, f.eks.

- generell hudkløe, rødme eller vabler (elveblest/urtikaria)
- hud og slimhinner hovner opp
- rennende nese og nysing
- pustebesvær, hoste og tranghetsfølelse i halsen
- svimmelhet og uttalt tretthet
- uro eller angst
- varmfølelse og hjertebank
- magesmerter, kvalme/oppkast og avføringstrang
- kramper
- blodtrykksfall med blekhet, kaldsvette og eventuelt bevisstløshet

Behandling

- Ring 113 og tilkall hjelp. Følg deres instruksjoner.
- Legg barnet ned og sett adrenalinpenn i låret dersom barnet er i ferd med å utvikle alvorlig allergisk reaksjon/anafylaksi eller har fått i seg matvaren som de tidligere har fått anafylaksi av. Ta av beskyttelseshetten. Støt tuppen mot utsiden av låret til det høres et klikk. Hold i 10

Kirketunet barnehage

sekunder og trekk så pennen rett ut. Jo tidligere adrenalinpennen settes, jo bedre virker medisinen. Dersom man er usikker på om barnet har anafylaksi, er det derfor bedre å sette adrenalinpennen tidlig, selv om det senere skulle vise seg å være unødvendig. Det er bedre å sette en adrenalinpenn for mye enn en for lite dersom man er usikker.

- Ikke forlat barnet.
- Hold barnet rolig og liggende. Ved pustebesvær skal hodet legges noe høyere. Gi astmamedisin hvis barnet har dette
- Ring foreldrene
- Vær forberedt på hjerte-lungeredning.
- Møt lege/ambulanse og informer om hvilken behandling barnet har fått.

Når situasjonen er avklart

Etter episoder med alvorlige allergiske reaksjoner er det nyttig å gjennomgå hendelsesforløpet for å se om rutiner ble fulgt, og om det er behov for justering av rutiner eller individuelle tilretteleggingsplaner.

Lovhenvisninger	Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, § 9. Måltider og spisetid Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, § 14. Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr
Nyttig informasjon	Min matallergi (Helsedirektoratet) Matallergi i barnehager og skoler (Helsedirektoratet) Veileder- Helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, § 9. Måltider og spisetid Veileder- Helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger § 14 Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr
Relevante dokumenter	13.5.4 Matallergi og matintoleranse